

Program studiów podyplomowych: Budownictwo w edukacji szkolnej – technik budownictwa

Semestr I

PEDAGOGIKA OGÓLNA

Cele zajęć

Głównym celem zajęć jest wprowadzenie studentów w podstawy pedagogiki i pedagogii we współczesnym kontekście społeczno - kulturowym; zapoznanie z miejscem i rolą pedagogiki ogólnej wobec innych subdyscyplin pedagogicznych, wskazanie na podstawowe sposoby i trendy badań pedagogicznych.

Student powinien znać genezę i rozwój pedagogiki jako nauki, rozumieć podstawowe pojęcia pedagogiczne; aksjologiczne podstawy wychowania; powinien potrafić interpretować i analizować zjawiska edukacyjne, doceniać rolę poszczególnych elementów procesu wychowawczego; doceniać rolę wiedzy teoretycznej w praktycznej działalności edukacyjnej.

Tematyka zajęć

Tematyka wykładów obejmuje następujące zagadnienia: pedagogika jako nauka, działy pedagogiki i kryteria ich wyróżniania; przedmiot pedagogiki jej źródła i metody badań; pedagogika na tle innych nauk o rozwoju człowieka; zadania pedagogiki ogólnej; wieloaspektowość podstawowych pojęć pedagogicznych; antropologiczne podstawy pedagogiki i wychowania; ontologiczne podstawy wychowania; aksjologiczne podstawy wychowania; podstawowe problemy pedagogiki ogólnej; aktualny stan polskiej pedagogiki, jej główne postacie: współczesne wyzwania dla pedagogiki.

Literatura

1. Ablewicz K., *Człowiek jako metodologiczny problem pedagogiki*, "Horyzonty Wychowania" 2002.
2. Bogaj A., *Rozwój pedagogiki ogólnej. Inspiracje i ograniczenia kulturowe oraz poznawcze*, Warszawa-Kielce 2001.
3. *Wiedza pedagogiczna w praktyce edukacyjnej*, Kraków 2004.
4. Hejnica - Bezwińska T., *Pedagogika ogólna. Tradycja - teraźniejszość - przyszłość*, Bydgoszcz 1995.
5. Hejnica - Bezwińska T., *Tożsamość pedagogiki: od ortodoksji ku heteroniczności*, Warszawa 1997.
6. Kostkiewicz J., *Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej*, Stalowa Wola 1997.
7. Kwiecieński Z., Śliwerski B., (red.), *Pedagogika. t. I i II* Warszawa 2003.
8. Kunowski S., *Podstawy współczesnej pedagogiki*, Warszawa 2000.
9. Nowak M., *Podstawy pedagogiki otwartej. Ujęcie dynamiczne w inspiracji chrześcijańskiej*, Lublin 1999.

ZARYS TEORII WYCHOWANIA

Cele zajęć

Głównym celem zajęć jest poznanie podstawowych zagadnień z zakresu teoretycznych podstaw wychowania oraz nabycie umiejętności projektowania sytuacji wychowawczych zgodnie z ich założeniami. Student powinien wykazać się wiedzą z zakresu celów i zadań wychowania, metod i form pracy wychowawczej, technik oddziaływań wychowawczych, sposobów rozpoznawania sytuacji rodzinnej i szkolnej ucznia oraz potrafić rozwiązywać problemy wychowawcze w kontekście współczesnych wyzwań edukacyjnych. Ponadto student powinien prezentować postawę innowacyjną i twórczą wobec sytuacji wychowawczych i być przekonanym o konieczności pogłębiania swoich kompetencji wychowawczych.

Tematyka zajęć

Tematyka wykładów obejmuje zagadnienia, takie jak: miejsce teorii wychowania w strukturze pedagogiki, przedmiot i zadania teorii wychowania, aksjologiczne i teleologiczne problemy współczesnych teorii wychowania, wychowanie w świetle koncepcji psychologicznych i pedagogicznych; teoretyczne podstawy metod i technik wychowania; warunki skuteczności wychowania; dziedziny wychowania; podmiotowość, samorządność i współdziałanie w procesie wychowania.

Literatura

1. Badziukiewicz B., Sałasiński M., *Vademecum wychowawcy*, Warszawa 2005.
2. Chałas K. *Wychowanie ku wartościom. t.1.* Kielce - Lublin 2003.
3. Dąbrowska T. E., Wojciechowska-Charlak B., *Między praktyką a teorią wychowania*, Lublin 1997.
4. Dyrda B., *Rozwijanie twórczości i inteligencji emocjonalnej dzieci i młodzieży*, Kraków 2004.
5. Kunowski S., *Podstawy współczesnej pedagogiki*, Warszawa 1993.
6. Lobocki M., *Teoria wychowania w zarysie*, Kraków 2004.
7. Lobocki M., *W poszukiwaniu skutecznych form wychowania*, Warszawa 1990.
8. Lobocki M., *Wybrane problemy wychowania*, Lublin 2004.
9. Napiórkowska Z., *Samorządna organizacja życia klasy*, Kraków 2005.
10. Śliwerski B. (red.), *Pedagogika. t. 1.* Gdańsk 2006. Rozdział 5 i 6.
11. Śliwerski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków 1998.

ZARYS PSYCHOLOGII OGÓLNEJ

Cele zajęć

Głównym celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami psychologicznymi oraz przekazanie wiedzy o najbardziej istotnych zjawiskach i procesach psychicznych. Omawiane są także zagadnienia dotyczące indywidualnego rozwoju człowieka oraz funkcjonowania różnych grup społecznych ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia

prawidłowej komunikacji międzyludzkiej.

Tematyka zajęć

Wprowadzenie do psychologii jako nauki przyrodniczej, ekologicznej, humanistycznej, fenomenologiczno - egzystencjalnej i personalistycznej. W aspekcie tych podejść określenie przedmiotu i metod badawczych, wyakcentowując metody eksperymentalne i opisowe. Wskazanie na biologiczne uwarunkowania zachowania i funkcje świadomych czynności poznawczych i afektywno - motywacyjnych. Określenie podstawowych kategorii opisu zmian w funkcjach psychicznych i w zachowaniu w wyniku uczenia się i rozwoju oraz określenie podstawowych kategorii opisu osobowościowych różnic indywidualnych: temperament, charakter, postawy, zdolności, zainteresowania. Omówienie problematyki normy psychologicznej, podstawowej klasyfikacji zaburzonego funkcjonowania osobowości oraz metod poradnictwa psychologicznego i psychoterapii. Wyakcentowanie elementów psychologicznej koncepcji człowieka we współczesnych kierunkach psychologicznych, w teoriach osobowości i psychoterapii.

Literatura

1. Aronson E., Wilson T. D., Akert Alert M., *Psychologia społeczna*. Warszawa 1997.
2. Kozielecki J., *Koncepcje psychologiczne człowieka*, Warszawa 1996.
3. Niewiadomski K. J., *Psychologia*, Częstochowa 1993.
4. Strelau J., (red.), *Psychologia. Tom 1-3*, Gdańsk 2001.
5. Tomaszewski T., (red.), *Psychologia ogólna. Tom 1-4*, Warszawa 1995.
6. Wortman C. 8., Lotus E. E., *Psychology*, New York 1988.
7. Włodarski Z., Matczak A., *Wprowadzenie do psychologii*, Warszawa 1987.
8. Zimbardo P. G., Ruch F. L., *Psychologia i życie*, Warszawa 1994.

DYDAKTYKA OGÓLNA

Cele zajęć

Głównym celem zajęć jest poznanie podstawowej wiedzy z zakresu dydaktyki ogólnej, nabycie umiejętności praktycznego jej wykorzystania w procesie kształcenia oraz kształtowanie innowacyjnej postawy studenta wobec zagadnień dydaktycznych.

Student powinien wykazać się wiedzą z zakresu celowości pracy nauczyciela oraz umiejętnością formułowania celów kształcenia, powinien charakteryzować zasady nauczania, metody nauczania, formy organizacyjne pracy, środki dydaktyczne i potrafić prawidłowo dobrać je do konkretnych sytuacji dydaktycznych. Powinien rozumieć rolę prawidłowo zaprojektowanych zajęć dla efektywności procesu dydaktycznego. Ponadto student powinien być przekonany o konieczności planowania pracy dydaktycznej.

Tematyka zajęć

Tematyka wykładów obejmuje następujące zagadnienia: dydaktyka jako nauka;

podstawowe pojęcia dydaktyczne; cele ogólne i operacyjne - zasady formułowania; dobór treści kształcenia; wybrane ujęcia zasad dydaktycznych; przegląd metod nauczania ze zwróceniem uwagi na metody aktywizujące i metody wspomagane technologiami informacyjnymi; środki dydaktyczne i ich odpowiedni dobór; formy organizacyjne; osiągnięcia szkolne ucznia; niepowodzenia dydaktyczne; innowacje dydaktyczne.

Tematyka ćwiczeń obejmuje głównie: formułowanie celów kształcenia w różnych kategoriach; projektowanie procesu dydaktycznego w tym realizacja wybranych celów kształcenia w kontekście doboru zasad, metod, form i środków dydaktycznych; projektowanie narzędzi oceniających.

Literatura

1. Bereźnicki F., *Dydaktyka kształcenia ogólnego*, Kraków 2001.
2. Goźlińska E., *Jak skonstruować grę dydaktyczną?* Warszawa 2004.
3. Kruszewski K., (red.), *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, Warszawa 2004.
4. Kupisiewicz Cz., *Dydaktyka ogólna*, Warszawa 2002.
5. Niemierko 8., *Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, Warszawa 1997.
6. Okoń W., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1987.
7. Szaleniec H., *Jak komunikować uczniom wyniki egzaminów?* Warszawa 2005.
8. Węglińska M., *Jak przygotować się do lekcji?* Kraków 2005.
9. Żegnałek K. *Dydaktyka ogólna. Wybrane zagadnienia*. Warszawa 2005.

ELEMENTY PRAWA OŚWIATOWEGO

Cele zajęć

Głównym celem zajęć jest zapoznanie studentów ze źródłami prawa oświatowego i podstawowymi aktami prawnymi; kształtowanie umiejętności umiejętnego korzystania z orzecznictwa w zakresie prawa oświatowego; budzenie potrzeby uwzględniania aspektów prawnych we własnym rozwoju zawodowym; kształtowanie postawy odpowiedzialności.

Tematyka zajęć

Tematyka wykładów obejmuje następujące zagadnienia: natura prawa, struktura prawa, teorie prawa; definicyjne ujęcie podstawowych pojęć z zakresu prawa; źródła prawa; stosunki cywilnoprawne kształtujące się w systemie oświaty; status prawny nauczyciela; podstawy nawiązywania stosunku pracy przez nauczyciela i skutki z tego wynikające; podstawowe etapy w postępowaniu administracyjnym i sędowo-administracyjnym; praktyczne rozumienie sytuacji prawnych (awans zawodowy nauczycieli, sytuacja prawna poszczególnych podmiotów zajmujących się oświatą).

Literatura

1. Dziewulak D., *Systemy oświatowe w Unii Europejskiej*, Warszawa 1998.
2. Elsner D., *Współczesne trendy i koncepcje w zarządzaniu oświatą. Tom 1-4*, Radom 1997.
3. Komorowski T., *Prawo w praktyce oświatowej*, Poznań 2005.
4. Pielachowski I., *Organizacja i zarządzanie oświatą i szkołą*, Poznań 2005.
5. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960. Kodeks postępowania administracyjnego.
6. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 Karta Nauczyciela.
7. Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty.

TECHNOLOGIA INFORMACYJNA

Cele zajęć

Przygotowanie pedagogów do sprawnego posługiwania się TI zarówno w sferze wiedzy teoretycznej jak i wdrażania jej jako składnika warsztatu pracy wychowawcy. Wspomaganie i wzbogacanie rozwoju studentów poprzez ukazanie możliwości docierania do rzeczywistych źródeł informacji, poszerzenia zakresu rozwiązania problemów edukacyjnych oraz integrowania różnorodnych elementów wiedzy i doświadczeń. Stanowić to będzie także aspekt wychowawczy: dzięki nauce właściwego i bezpiecznego korzystania z technologii oraz respektowania norm społecznych, etycznych i prawnych. Student powinien nabyć umiejętności poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji usprawniając jednocześnie organizację nauki, pracy, projektowania i weryfikowania działań opiekuńczych i wychowawczych.

Ze względu na to, że TI podlega ustawicznym zmianom przyczynia się do kształtowania postawy doskonalenia się i potrzeby ciągłego uczenia. Absolwent w ramach przedmiotu technologia informacyjna zdobędzie wiedzę i umiejętności by w sposób efektywny samodzielnie i odpowiedzialnie korzystać z zaawansowanych urządzeń TI: zestawy komputerowe, sieci komputerowe lokalne i rozległe, systemy komunikacyjne, bazy danych, urządzenia medialne, oprogramowanie dydaktyczne.

Tematyka zajęć

Tematyka zajęć obejmuje: Podstawowe pojęcia i terminologia technologii informacyjnej oraz budowa i funkcje zestawu komputerowego i urządzeń współpracujących. Rozbudowa zestawu komputerowego o urządzenia i oprogramowanie przeznaczone do celów edukacyjnych. Posługiwanie się zestawem komputerowym w zakresie potrzeb edukacyjnych. Korzystanie z usług internetowych do celów edukacyjnych w zakresie gromadzenia informacji oraz porozumiewania się. Bezpieczeństwo i higiena pracy przy komputerze. Usuwanie prostych awarii sprzętu i oprogramowania.

Posługiwanie się oprogramowaniem użytkowym, przygotowywanie materiałów i prezentacji multimedialnych. Wykorzystywanie technologii informacyjnej do wyszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji oraz do komunikowania się ze współpracownikami i wychowankami. Poszerzanie i doskonalenie umiejętności zawodowych z użyciem

technologii informacyjnej, w tym w nauczaniu na odległość.

Korzystanie z technologii informacyjnej w celu wzbogacania swoich umiejętności, poszerzania zastosowań tej technologii, korzystania z oprogramowania użytkowego i specjalistycznego, korzystania ze źródeł informacji i baz danych oraz komunikowania się. Rola i zakres uwzględnienia technologii informacyjnej w pracy opiekuńczo-wychowawczej.

Wpływ swobodnego dostępu do informacji oraz nieskrępowanej komunikacji na zachowania społeczne, w tym zagrożenia. Normy prawne i etyczne korzystania z informacji źródłowej. Zagrożenia psychiczne i fizyczne dla zdrowia wynikające z niewłaściwego korzystania ze środków technologii informacyjnej i sposoby ochrony przed nimi.

Literatura

1. Juszczak S., (red.), Komunikacja interakcyjna człowieka z komputerem, Kraków 2002.
2. Juszczak S., Dydaktyka informatyki i technologii informacyjnej, Toruń 2004.
3. Juszczak S., Edukacja na odległość: kodyfikacja pojęć, reguł i procesów, Toruń 2002.
4. Juszczak S., Podstawy informatyki dla pedagogów, 1999.
5. Kieśliewicz A., Wprowadzenie do informatyki, Gliwice 2002.
6. Lewowicki T., Siemieniecki B., (red.), Współczesna technologia informacyjna i edukacja medialna, Toruń 2004.
7. MITI czyli Technologia Informacyjna w edukacji: materiały edukacyjne Programu Kreator, MEN, Warszawa 1999.
8. Siemieniecki B., Komputer w diagnostyce i terapii pedagogicznej, Toruń 1999.
9. Siemieniecki B., Komputer w edukacji. Podstawowe problemy technologii informacyjnej, Toruń 2002.
10. Siemieniecki B., Technologia informacyjna w polskiej szkole: stan i zadania, Toruń 2003.
11. Siemieniecki B., Technologia informacyjna we współczesnej edukacji, Toruń 2002.
12. Sikorski W., Wykłady z podstaw informatyki, Warszawa 2002.
13. Sysło M. M., (red.), Elementy informatyki. Vol. 1-3, Wydawnictwo Naukowe PWN, 1993-1997.
14. Sysło M. M., Standardy przygotowania nauczycieli w zakresie technologii informacyjnej i informatyki. Komputer w Szkole, - 2003.
15. Tanaś M., Edukacyjne zastosowania komputerów, Warszawa 1997.
16. Tanaś M., (red.), Technologia informacyjna w procesie dydaktycznym, Warszawa 2005

BIOMEDYCZNE PODSTAWY ROZWOJU CZŁOWIEKA

Cele zajęć

Głównym celem zajęć jest wprowadzenie studentów w podstawowe prawidłowości rozwoju biologicznego dzieci i młodzieży; kształtowanie umiejętności oceny postępu rozwoju fizycznego dziecka; dostrzegania związków pomiędzy niepowodzeniami szkolnymi a problemami zdrowotnymi; uświadomienie wychowanka na całościowe, holistyczne postrzeganie człowieka.

Student powinien znać aspekty rozwoju biologicznego człowieka, normy rozwojowe; uwarunkowania rozwoju; choroby wieku rozwojowego; powinien rozumieć potrzeby biologiczne dziecka; zjawisko akceleracji; powinien potrafić rozpoznawać zagrożenia i symptomy choroby; tworzyć sobie i wychowankom higieniczne warunki pracy i wypoczynku. Ponadto powinien być przekonany o konieczności całościowego ujmowania

rozwoju człowieka i wpływie rozwoju biologicznego na możliwości i zachowanie wychowanka.

Tematyka zajęć

Tematyka zajęć obejmuje następujące zagadnienia: rozwój człowieka, charakterystyka okresów rozwojowych; zjawisko akceleracji; rozwój psychoseksualny, zdrowie prokreacyjne i seksualne, profilaktyka HIV/AIDS; czynniki warunkujące rozwój człowieka; neurofizjologiczne podłoże zachowania; odchylenia od norm zdrowotnych w okresie rozwojowym; schorzenia wieku rozwojowego i ich profilaktyka.

Ponadto: charakterystykę specyfiki rozwoju biologicznego w kontekście prawidłowości przebiegu procesu edukacyjnego; planowanie i projektowanie działań profilaktycznych w tym względzie; analizę czynników środowiskowych sprzyjających prawidłowemu przebiegowi rozwoju biologicznego człowieka; profilaktykę uzależnień; choroby cywilizacyjne i radzenie sobie z nimi.

Literatura

1. Chlebińska J., *Anatomia i fizjologia człowieka*. Warszawa 1986.
2. Jaczewski A., *Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju u wychowania. Tom I-II*, Warszawa 1994.
3. Jopkiewicz A., Suliga E., *Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania*. Radom - Kielce 2005.
4. Kamińska - Czakłosz M., *Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. Zeszyt do ćwiczeń dla studentów I roku pedagogiki*. Toruń 2002.
5. Woloński N., *Rozwój biologiczny człowieka*. Warszawa 1983.
6. Woynarowska B., *Rozwój fizyczny dzieci i młodzieży* W: Red. K. Kubika, W. Kawalec, *Pediatrics*.

KULTURA JEZYKA POLSKIEGO

Cele zajęć

Celem zajęć jest wyposażenie studentów w podstawową wiedzę z zakresu kultury języka polskiego, nabycie umiejętności pracy z tekstem, sprawności w posługiwaniu się językiem, przygotowanie do poprawnego i estetycznego działania językowego.

Tematyka zajęć

Tematyka zajęć obejmuje następujące zagadnienia: wyjaśnienie podstawowych pojęć i zagadnień z zakresu kultury i stylistyki języka polskiego, w tym głównie kultura, język, norma językowa, błąd językowy; najczęstsze typy błędów językowych; wybrane zagadnienia poprawności leksykalnej, frazeologicznej, fleksyjnej, składniowej; wybrane zagadnienia grzeczności językowej; kryteria oceny innowacji językowych.

Literatura

1. Bartmiński J. (red.): *Współczesny język polski*. Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. T. 2, części: Stan współczesnej polszczyzny; Odmiany i style. Wrocław 1993.
2. D. Buttler, H. Kurkowska, H. Satkiewicz, *Kultura języka polskiego*, t. 1-2, Warszawa 1986 1987

3. Nowy słownik poprawnej polszczyzny, red. A. Markowski, Warszawa 1999.
4. M. Bugajski, Pół wieku kultury języka w Polsce, Warszawa 1999.
5. Kurkowska H., Skorupka S.: Stylistyka polska. Zarys. Warszawa 2001.
6. Pisarkowa K.: Z pragmatycznej stylistyki, semantyki i historii języka. Kraków 1994.

Semestr II

ELEMENTY PSYCHOLOGII ROZWOJOWEJ I WYCHOWAWCZEJ

Cele zajęć

Celem zajęć jest zapoznanie słuchaczy z podstawowymi pojęciami z dziedziny psychologii rozwojowej, przekazanie wiedzy o najbardziej istotnych zjawiskach i procesach psychicznych w kontekście szeroko rozumianego rozwoju. Omawiane są także zagadnienia dotyczące indywidualnego rozwoju człowieka oraz funkcjonowania różnych grup społecznych ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia integralnego widzenia i organizowania procesu nauczania. Ponadto celem zajęć jest poznanie podstawowych pojęć z zakresu wychowania, mechanizmów psychologicznych oraz wykształcenie umiejętności sprawnego diagnozowania środowiska wychowawczego dzieci.

Tematyka zajęć

Psychologia rozwojowa jako podstawa rozumienia człowieka. Prawa rozwojowe. Ciągłość i stadialność rozwoju. Psychologia prenatalna. Rozwój małego dziecka ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju percepcji i uwagi. Rola doświadczeń prenatalnych w dalszych etapach życia. Czynniki rozwoju osobniczego (genetyczne: endogenne, egzogenne, para-genetyczne). Fazy rozwojowe ich psychologiczna charakterystyka. Zagadnienie dojrzałości szkolnej. Charakterystyka dzieci w okresie nauczania szkolnego. Charakterystyka poszczególnych faz rozwojowych rozwoju myślenia wg J. Piaget'a, Spiralny model rozwoju. Zagadnienie akceleracji rozwoju, Okres dorastania, dorosłości i starości w kontekście zadań opiekuńczych i wychowawczych. Ponadto tematyka obejmuje także następujące zagadnienia: psychologiczne rozumienie wychowania (definicje, podziały, elementy systemu wychowawczego); opis mechanizmów wychowawczych: interioryzacja, internalizacja, nadawanie znaczeń, tworzenie dynamicznych wzorów zachowań, imitacja, naśladownictwo; poznanie podstawowych metod pracy pedagoga w dziedzinie psychologii wychowawczej: wywiad z dzieckiem, wywiad środowiskowy, obserwacja, rozmowa kierowana w aspekcie wychowawczym ankiety, kwestionariusze i inwentarze opisujące wychowanie w percepcji dziecka lub w percepcji środowiska; znaczenie rodziny, środowiska szkolnego i mediów we współczesnym wychowaniu; praca z analizą przypadku dziecka z trudnościami wychowawczymi.

Literatura

1. Bogdanowicz M., (1995). Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Psychologia wychowawcza, 3/95, s. 216-221.
2. Bogdanowicz M., (1996). Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu u dzieci - nowa definicja i

- miejsce w klasyfikacjach międzynarodowych, *Psychologia Wychowawcza*, 1/96, s. 1322.
3. Braun-Gałkowska M., (1996), Krótka psychologia reklamy, w: *TV wizja Publiczna*, nr 5/1996, s. 8-13,
 4. Braun-Gałkowska M., (1996), Oddziaływanie reklam na dzieci, *Wizja Publiczna* 1996 nr 7 - 8, s.7-15,
 5. Braun-Gałkowska M., (1996). *Rodzina jako droga*, *Znak*, nr 498, s. 55-60.
 6. Campbell R., *Twój nastolatek potrzebuje ciebie*, 1991.
 7. Detka J., (red.), *Pedagogika mediów. Materiały konferencji naukowej*, Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, Kielce 2000.
 8. *Edukacja Medialna., Potrzeba i wyzwanie przyszłości*, Materiały z konferencji naukowej, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, Warszawa 2000.
 9. Faber A., Mazlish E., *Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły*, 1996.
 10. Gały A., (red.), *Kręgi wychowania*, KUL, Lublin 2003.
 11. Gordon S., *Twoje nadpobudliwe dziecko*, Warszawa 1999.
 12. Gordon T., *Wychowanie bez porażek w szkole*, PAX, Warszawa 2004.
 13. Gordon T., *Wychowanie bez porażek*, PAX, Warszawa 2004.
 14. Gurycka A., *Struktura i dynamika procesu wychowawczego. Analiza psychologiczna*, PWN, Warszawa 1979.
 15. Hurlock E., *Rozwój dziecka*, Warszawa 1985.
 16. Ilg F. L., Ames L. 8., Backer S. M., *Rozwój psychiczny dziecka. Tom I i II*, Gdańsk 1994.
 17. Komar - Biela D., *Wokół początku życia ludzkiego*, Warszawa 1993.
 18. Obuchowska M., *Diagnoza psychologiczna w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, Problemy Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego*, 1997.
 19. *Przetacznik - Gierowska M., Tyszkowa M., Psychologia rozwoju człowieka, Tom 1-3*, Warszawa 1996.
 20. Strykowski W., (red.), *Scenariusze zajęć z edukacji czytelnicy i medialnej*, UAM, Poznań 2002.
 21. Szustrowa T., *Swobodne techniki diagnostyczne. Wywiad i obserwacja*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1987.
 22. Wszebrowska - Lipińska 8., (1995), *Młodzież ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu, Psychologia Wychowawcza* 3/95, s. 223-235.
 23. Żebrowska M., *Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży*, Warszawa 1978.

PEDAGOGIKA SZKOLNA

Cele zajęć

Głównym celem zajęć jest poznanie przez studentów teoretycznych podstaw procesu nauczania i wychowania; poznanie pracy wychowawczo - dydaktycznej w zakresie podstawowych funkcji szkoły; poznanie czynników optymalizujących proces nauczania i wychowania; rozumienie związków i zależności między prawidłowościami rozwoju dziecka w wieku szkolnym a przebiegiem procesów nauczania i wychowania; nabycie umiejętności wartościowania procesów pedagogicznych w aspekcie celów i zadań szkoły; ukształtowanie innowacyjnej postawy wobec złożonych problemów nauczania i wychowania.

Głównym zadaniem nauczyciela jest zainteresowanie studentów zagadnieniami, które stanowią przedmiot pedagogiki szkolnej. Wzbudzenie potrzeby nowatorskiego rozwiązywania problemów nauczania i wychowania integrując realizację celów

edukacyjnych z dobrem dziecka w aspekcie integralnego rozwoju.

Tematyka zajęć

Tematyka zajęć obejmuje następujące zagadnienia: pedagogika szkolna jako subdyscyplina pedagogiczna; funkcje szkoły i ich realizacja; cele edukacyjne - zadania szkoły - możliwości rozwojowe dziecka w wieku szkolnym; badanie procesu nauczania i wychowania w warunkach szkolnych i pozaszkolnych.

Literatura

1. Denek K., Koszyc T., Lewandowski M., *Edukacja jutra*, Wrocław 2004.
2. Konarzewski K., (red.), *Sztuka nauczania. Szkoła*, Warszawa 2004.
3. Lewowicki T., Szczurek-Baruto A., Grafowska B., *Przemiany społeczno- cywilizacyjne i edukacja szkolna. Problemy rozwoju indywidualnego i kształtowania się tożsamości*, Kraków 2005.
4. Philips D. C., Soltis J. F., *Podstawy wiedzy o nauczaniu*, Gdańsk 2003.
5. Śliwierski B., *Jak zmieniać szkołę*, Kraków 1998.
6. Włodarski Z., Hankała A., *Nauczanie i wychowanie jako stymulacja rozwoju człowieka*, Kraków 2004.
7. Zimmerman B. J., Bander S., *Poczucie własnej skuteczności ucznia*, Gdańska 2005.

ELEMENTY PEDAGOGIKI SPECJALNEJ I NAUCZANIA ZINTEGROWANEGO

Cele zajęć

Głównym celem zajęć jest wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia dotyczące pracy z osobami niepełnosprawnymi. Kształtowanie u studentów umiejętności diagnozowania niepełnosprawności oraz projektowania pracy rewalidacyjnej z osobami niepełnosprawnymi. Kształtowanie pozytywnej postawy wobec pracy z osobami o różnym stopniu niepełnosprawności, zwrócenie uwagi na urzeczywistnianie wartości godności, szacunku, tolerancji w kontekście niepełnosprawności.

Student powinien znać teoretyczne i praktyczne zasady pracy z osobami niepełnosprawnymi; powinien znać i rozumieć przyczyny niepełnosprawności, powinien znać teoretyczne podstawy pracy rewalidacyjnej z osobami niepełnosprawnymi; powinien znać metody pracy pedagoga specjalnego; powinien potrafić opracować diagnozę funkcjonalną dla osoby z daną niepełnosprawnością. Ponadto powinien być świadomy konieczności znajomości zagadnień dotyczących pracy z osobami niepełnosprawnymi; powinien potrafić projektować zajęcia wychowawcze mające na celu wprowadzenie niepełnosprawnego wychowanka do pracy w grupie integracyjnej.

Tematyka zajęć

Tematyka wykładów obejmuje następujące zagadnienia: fenomenologia odchyłeń rozwojowych, ich etiologia i profilaktyka; podstawy teorii rewalidacji; specyfika rozwoju jednostek z podstawowymi rodzajami niepełnosprawności; metody pracy pedagoga specjalnego.

Literatura

1. Doroszevska J., Pedagogika specjalna, Warszawa 1989.
2. Dykcik W., (red), Pedagogika specjalna, Poznań 1997.
3. Hulek A., (red.), Pedagogika rewalidacyjna, Warszawa 1998.
4. Kirejczyk K., Upośledzenie umysłowe - pedagogika, Warszawa 1981.
5. Mazanek E., Dziecko niepełnosprawne ruchowo, Warszawa 1998.
6. Obuchowska I, Dziecko niepełnosprawne w rodzinie, Warszawa 1999.
7. Pilecka W., Majewicz P., Zawadzki A., Jak wspomagać psychospołeczny rozwój dzieci niepełnosprawnych somatycznie, Kraków 1999.
8. Sękowska Z., (red.), Teoria i praktyka pedagogiki specjalnej, Lublin 1990.
9. Zabłoci J., Mózgowe porażenie dziecięce w teorii i terapii, Warszawa 1998.

METODYKA SZCZEGÓŁOWA

Przedmiot ma na celu przygotowanie do prawidłowej organizacji procesu nauczania danego przedmiotu. Jego realizacja jest uzależniona od przygotowania merytorycznego słuchaczy. Możliwe jest utworzenie kilku grup metodyk szczegółowych, np. metodyka przedmiotów humanistycznych, matematyczno - przyrodniczych, czy wybranego języka obcego. Dla poszczególnych metodyk zostaną przygotowane szczegółowe programy.

METODYKA CZASU WOLNEGO

Cele zajęć

Głównym celem zajęć jest wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia dotyczące technik aktywizujących opartych w głównej mierze o zabawę mających na celu wspieranie działań dydaktycznych i wychowawczych nauczycieli i wychowawców; kształtowanie umiejętności służących wartościowej i atrakcyjnej pracy z grupą i poszczególnymi wychowankami; kształtowanie postawy twórczości i zaangażowania w autonomiczne działania sprzyjające rozwojowi grupy.

Student powinien znać i rozumieć pojęcie animacji; rozumieć zagadnienia dotyczące organizacji czasu wolnego i aktywnego wypoczynku; powinien potrafić zaprojektować i przeprowadzić zajęcia rekreacyjne; potrafić projektować zajęcia autonomiczne. Ponadto powinien być świadomy roli jaką mają zajęcia rekreacyjne dla harmonijnego i wszechstronnego rozwoju jednostki. Powinien być także przekonany o wartości jaką mają zajęcia rekreacyjne dla integracji grupy, właściwie rozumianej współpracy i współdziałania, kształtowania atmosfery, ujawniania pozytywnych uczuć.

Tematyka zajęć

Tematyka ćwiczeń obejmuje głównie: podstawowe zagadnienia dotyczące organizacji czasu wolnego; miejsce ćwiczeń i zabaw ruchowych w integralnym rozwoju człowieka; techniki integracyjne i rozluźniające sprzyjające bliższemu poznaniu, zabawy ruchowe

z wykorzystaniem prostych rekwizytów, organizacja zajęć plastycznych, techniki dyskusji i informacji zwrotnej; tańce integracyjne; elementy dramy; planowanie i organizacja pracy z grupą wychowawczą; przygotowanie i analiza konspektów i scenariuszy zajęć wychowawczych z wykorzystaniem pedagogiki zabawy; elementy projektowania dłuższego wypoczynku dzieci i młodzieży: wycieczka; wyjazdy kolonijne.

Literatura

1. Borowiecki S., Klimkowa M., *Gry i zabawy na koloniach i zimowiskach*, Warszawa 1985.
2. Dobrołowicz W., *Psychodydaktyka kreatywności*, Warszawa 1995.
3. Heiligenrunner E., Rabastein R., Weiser B., *Tańce i zabawy dla grupy*, Lublin 1999.
4. Homowska E., *Integracja treści programowych*, "Grupa i zabawa" 1999.
5. Huizinga J., *Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury*, Warszawa 1985.
6. Jąder M., *Techniki plastyczne rozwijające wyobraźnię*, Kraków 2005.
7. Kędzior E., (red.), *Wprowadzenie do pedagogiki zabawy*, Lublin 1998.
8. Pacewicz A., (red.), *Psychologiczne gry i ćwiczenia grupowe*, Warszawa 1991.
9. Śliwerski B., - *Pedagogika, Gestalt - Magazyn Polskiego Stowarzyszenia Psychologów praktyków* (wyd. spec.), 1992.
10. Wójcik J., *Sposób na realizację marzeń*, "Grupa i Zabawa" 1998.
11. Way 8., *Drama w wychowaniu dzieci i młodzieży*, Warszawa 1990.
12. Zaorska Z., *Pedagogika zabawy - metodyka pracy z grupą*, "Kropla" 1992.
13. Żebrowski J., *Zawód i osobowość animatorów kultury*, Gdańsk 1987.
14. Żyżyńska D., *Jak uczyć, żeby nie zanudzić*, "Edukacja w przedszkolu" 1998.

PRACA Z UCZNIEM O SPECJALNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH

Cele zajęć

Głównym celem zajęć jest wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia dotyczące pracy z wychowankami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym głównie z dziećmi zdolnymi, dziećmi sprawiającymi trudności wychowawcze i mającymi trudności w nauce; kształtowanie umiejętności diagnozowania trudności wychowawczych i trudności szkolnych oraz projektowania pracy wychowawczej w celu ich przezwyciężania; kształtowanie umiejętności diagnozy zdolności dziecka oraz projektowania indywidualnych programów kształcenia i programów wsparcia rozwoju zdolności; uwrażliwienie studentów na konieczność indywidualnego podejścia do wychowanków; inspirowanie do poszukiwania inicjatyw pedagogicznych.

Student powinien znać kryteria diagnozowania zdolności, trudności wychowawczych i trudności szkolnych; znać i rozumieć przyczyny trudności wychowawczych i trudności szkolnych a także uwarunkowania zdolności; powinien potrafić projektować pracę wychowawczą i opiekuńczą z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych; projektować różne formy współpracy z rodzicami i opiekunami dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Ponadto student powinien wykazać się postawą altruistyczną i kreatywną; otwartością na los drugiego oraz jednostkowe i społeczne uwarunkowania jego rozwoju; powinien być przekonany o konieczności podejmowania pracy w celu minimalizowania trudności wychowawczych i trudności w nauce; wyrażać gotowość wszechstronnej pomocy uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Tematyka zajęć

Tematyka wykładów obejmuje następujące zagadnienia: definicyjne ujęcie podstawowych pojęć; stosowanie zasady indywidualizacji w pracy opiekuńczo - wychowawczej; wychowanek zdolny: kryteria i metody określające wychowanca zdolnego, uwarunkowania zdolności, metody i formy pracy z dzieckiem zdolnym, organizacja szkolnego i pozaszkolnego środowiska wspierającego rozwój ucznia zdolnego, zadania pedagogiczne i etyczne pracy wychowawcy z dzieckiem zdolnym; wychowanek sprawiający trudności wychowawcze: przejawy trudności wychowawczych; przyczyny powstawania trudności wychowawczych; działania mające na celu zapobieganie przeciwdziałanie trudnościom wychowawczym; wychowanek mający niepowodzenia szkolne: uwarunkowania powstawania trudności w nauce, zasady i formy postępowania profilaktycznego w sytuacji zagrożenia trudnościami w nauce, formy i metody profilaktyki trudności szkolnych, cele, zadania, metody i formy pracy terapeutycznej z dziećmi ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych w gronie rówieśników; współpraca z rodzicami dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Tematyka ćwiczeń obejmuje głównie: wychowanek zdolny: projektowanie narzędzi diagnostycznych; projektowanie metod i form pracy z dzieckiem zdolnym, opracowanie programu aktywizacji społecznej dziecka zdolnego: szkolnej i pozaszkolnej; wychowanek sprawiający trudności wychowawcze: projektowanie narzędzi diagnostycznych. projektowanie pracy wychowawczej mającej na celu minimalizowanie trudności wychowawczych; planowanie pracy z dzieckiem sprawiającym trudności wychowawcze w aspekcie realizacji podstawowych funkcji reformującej się szkoły; dziecko mające trudności w nauce: wybrane elementy diagnozy zaburzeń sprawności manualnej, lateralizacji, analizy i syntezy wzrokowej; analiza kryteriów dojrzałości szkolnej; metodyka terapii zaburzeń; projektowanie sytuacji wychowawczych mających na celu integrację grupy, w której znajdują się dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Literatura

1. Babich M., *Jak współpracować z rodzicami" trudnych uczniów" ?* Warszawa 2005.
2. Badziukiewicz, Sałasiński M., *Vademecum wychowawcy*, Warszawa 2005.
3. Bogdanowicz M., *Leworęczność dzieci*, Warszawa 1992.
4. Christopher C. J., *Nauczyciel- rodzic. Skuteczne porozumiewanie się*, Gdańsk. 2004.
5. Dąbrowska T. E., Wojciechowska - Charlak 8., *Między praktyką a teorią wychowania*, Lublin 1997.
6. Dryll E., *Trudności wychowawcze*, Warszawa 1995.
7. Elliot J., Place M., *Dzieci i młodzież w kłopotcie*, Warszawa 2004.
8. Gąsowska T., Pietrzak-Stępkowska Z., *Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu*, Warszawa 1994.
9. Górniewicz E., *Trudności w czytaniu i pisaniu u dzieci*, Olsztyn 2000.
10. Gruszczyk-Kolczyńska E., *Jak nauczyć dzieci sztuki konstruowania gier*, Warszawa 1996.
11. Hallowell E. M., Ratey J. J., *W świecie ADHD*, Poznań 2004.
12. Kendall P. C., *Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji*, Gdańsk 2004.
13. Mickiewicz J., *Jedynka z ortografii*, Toruń 1996.
14. Nakoneczna D., *Uczniowie uzdolnieni i ich nauczyciele*, Warszawa 1998.

15. Nakoneczna D., *W poszukiwaniu koncepcji kształcenia zdolnych*, Warszawa 1998.
16. Neuhaus C., *Dziecko nadpobudliwe. Jak zrozumieć objawy i znaleźć odpowiednie rozwiązania*, Warszawa 2005.
17. Łobocki M., *Trudności wychowawcze w szkole. Zapobieganie i przeciwdziałanie*, Warszawa 1989.
18. Łobocki M., *W poszukiwaniu skutecznych form wychowania*, Warszawa 1990.
19. Łobocki M., *Wybrane problemy wychowania*, Lublin 2004.
20. Pilecka W., (2001). *Pedagogika osób z trudnościami w uczeniu się.* [W:] W. Dykcik *Pedagogika specjalna*, Poznań, s. 241 - 262.
21. Seliga M., *Jak zapobiegać dysleksji już w przedszkolu*, Kalisz 2002.
22. Speck O., *Być nauczycielem. Trudności wychowawcze w okresie zmian społeczno kulturowych*, Gdańsk 2005.
23. Turewicz W., *Jak pomóc dziecku z dysortografią*, Zielona Góra 2002.
24. Witkowski T., (1993). *Osoby z trudnościami w nauce szkolnej.* [W:] T. Witkowski *Rozumieć problemy osób niepełnosprawnych*, Warszawa, s.36 - 50.
25. Wolańczyk T., Kołakowski A., Skotnicka M., *Nadpobudliwość psychoruchowa u dzieci*, Lublin 1999.
26. Zakrzewska 8., *Trudności w czytaniu i pisaniu. Modele ćwiczeń*, Warszawa 1996.

WARSZTATY KOMUNIKACJI INTERPERSONALNEJ

Cele zajęć

Głównym celem zajęć jest wprowadzenie studentów w wiedzę i umiejętności z zakresu komunikowania interpersonalnego; rozwój umiejętności słuchania, koncentracji, przekazywania informacji zwrotnych w sposób rozwojowy bezkonfliktowy; rozwój umiejętności psychopedagogicznych studentów.

Student powinien znać wybrane teorie z zakresu komunikacji interpersonalnej, rozumieć znaczenie różnych rodzajów komunikacji w budowaniu poprawnych relacji interpersonalnych; powinien potrafić analizować sytuacje interpersonalne w aspekcie błędów i złych nawyków w tym zakresie; kształtowanie umiejętności projektowania zajęć z dziećmi i młodzieżą, których celem będzie rozwój umiejętności interpersonalnych. Ponadto student powinien być przekonany o konieczności wykorzystywania teorii i praktyki z zakresu komunikacji interpersonalnej w prawidłowym przebiegu kierowania procesami grupowymi, w pracy dydaktycznej, opiekuńczej i wychowawczej.

Tematyka zajęć

Tematyka ćwiczeń obejmuje następujące zagadnienia: komunikacja jako proces; rodzaje komunikacji; szumy komunikacyjne, zasady dobrej komunikacji werbalnej; negocjowanie; komunikacja w trakcie konfliktu; informacje zwrotne; proces powstawania zaburzeń w interakcjach; rola komunikacji w rodzinie i przyjaźni; komunikacja interpersonalna a dynamika grupowa; pogłębianie wiedzy o sobie samym i swoich relacjach z innymi; komunikacja interpersonalna w relacjach z wychowankami, ich rodzicami, współpracownikami, przełożonymi; komunikacja interpersonalna z wychowankami o specjalnych potrzebach edukacyjnych; elementy projektowania zajęć dla wychowanków

podnoszących ich umiejętności komunikacyjne, w tym: budowanie zaufania w grupie; integracja grupy, empatia, asertywność; konstruktywne rozwiązywanie konfliktów grupowych.

Literatura

1. Hall E., *Bezgłośny język*, Warszawa 1991.
2. Janowska J., *Podejście skierowane na osobę jako warunek skuteczności rozwojowych relacji interpersonalnych*, Kraków 1993.
3. Janowska J., *Samoaktualizacja w teorii i praktyce kształcenia nauczycieli*, Lublin 1998.
4. McCay M., Davies M., Fanning P., *Sztuka skutecznego komunikowania się*, Gdańsk 2001.
5. Nęcki Z., *Atrakcyjność wzajemna*, Kraków 1996.
6. Nęcki Z., *Komunikowanie międzyludzkie*, Warszawa 1996.
7. Pease A., *Mowa ciała*, Kielce 2002.
8. Steward J., (red.), *Mosty zamiast murów*, Warszawa 2000.
9. Zaborowski Z., *Trening interpersonalny*, Warszawa 1983.

PROJEKTOWANIE W WYCHOWANIU, NAUCZANIU I OPIECE

Cele zajęć

Głównym celem zajęć jest wykształcenie umiejętności projektowania sytuacji wychowawczych, dydaktycznych i opiekuńczych mających swój wyraz w autorskich koncepcjach programów nauczania, mikrosystemów wychowawczo - dydaktycznych klasy autorskiej, koncepcji pedagogicznej instytucji oświatowej; rozwój pomysłowości pedagogicznej; ukształtowanie postaw proinnowacyjnych.

Głównym zadaniem nauczyciela jest inspirowanie studentów do podejmowania autorskiej działalności pedagogicznej, która stanie się płaszczyzną ich twórczego rozwoju zawodowego i przygotowania ich do tej działalności.

Tematyka zajęć

Tematyka zajęć obejmuje następujące zagadnienia: pojęcie programu, rodzaje programów i ich charakterystyka; pojęcie projektowania pedagogicznego i tok postępowania; projektowanie koncepcji wychowawczo - dydaktycznej i opiekuńczej klasy autorskiej; projektowanie programu wychowawczego szkoły; projektowanie koncepcji pracy wychowawczo - dydaktycznej i opiekuńczej wybranej placówki oświatowej lub instytucji niepublicznej (stowarzyszenia, fundacji); konstruowanie planu rozwoju szkoły i jego ewaluacja.

Literatura

1. Chałas K., *Program wychowawczy szkoły - podstawa aksjologiczna i struktura budowy*, "Dyrektor Szkoły" 10/2000.
2. Chałas K., *Wychowanie ku wartościom*, Lublin - Kielce 2003.
3. Figiel M., *Szkoły autorskie w Polsce*, Kraków 2001.
4. Gagne R. M., Briggs L. J., Wager W. W., *Zasady projektowania dydaktycznego*, Warszawa 1992.

5. Komorowska H., *O programach prawie wszystko*, Warszawa 2001.
6. Nakoneczna D., *Klasy autorskie w Szkołach Twórczych*, Warszawa 1993.
7. Śliwerski B., *Program wychowawczy szkoły*, Warszawa 2003.

Semestr III

PODSTAWY BUDOWNICTWA

Tematyka zajęć

Tematyka budownictwa ogólnego. Podstawowe definicje. Charakterystyka technologii stosowanych w budownictwie. Typowe układy konstrukcyjne.

Elementy prawa budowlanego. Wymagania techniczne, jakim muszą odpowiadać budynki, budowle i obiekty małej architektury.

Fundamenty budynków. Posadowienia bezpośrednie i posadowienia pośrednie budynków rozwiązania materiałowo-konstrukcyjne.

Ściany w budynkach. Ściany drewniane. Ściany murowane z kamienia, cegły, pustaków i bloczków z betonu komórkowego. Mechanizm niszczenia murów. Obliczenia i projektowanie konstrukcji murowych według metody stanów granicznych. Mury szczelinowe i warstwowe. Ściany betonowe.

Stropy. Ogólne zasady konstruowania stropów. Podział stropów. Schematy statyczne. Stropy drewniane, żelbetowe i ceramiczne.

Dachy - podział i charakterystyka. Drewniane dachy ciesielskie i inżynierskie - rodzaje i zasady konstruowania.

Stropodachy i tarasy pełne i dwudzielne - zasady konstruowania, przykłady rozwiązań.

Pokrycia dachowe - rodzaje i zasady wykonywania (pokrycia dachówkami, blachą, papą, płytami falistymi, kompozytami polimerowymi itp.). Elementy odwodnienia dachów.

Elementy komunikacji pionowej - schody pochylnie i dźwigi. Podział i przeznaczenie. Kształty geometryczne. Wymiary. Konstrukcja schodów i zasady obliczania.

Elementy wykończenia budynków (ścianki działowe, tynki, okładziny, malowanie, podłogi i posadzki).

Stolarka budowlana. Okna - charakterystyka ogólna, rodzaje i konstrukcja. Świetliki. Drzwi charakterystyka ogólna, rodzaje i ich konstrukcja.

Zagadnienia ciepłno-wilgotnościowe w odniesieniu do przegród budowlanych i budynków. Kondensacja, kapilarne podciąganie i sorpcja wilgoci. Dyfuzja i kondensacja pary wodnej w przegrodach budowlanych.

Współczynnik przenikania ciepła przegród budowlanych. Rozkład temperatury w przegrodach. Mostki termiczne. Akumulacja ciepła. Wskaźnik sezonowego zapotrzebowania energii.

Zagadnienia akustyki budowlanej. Podstawowe pojęcia, właściwości akustyczne materiałów i przegród budowlanych. Zasady kształtowania przegród budowlanych z uwzględnieniem izolacyjności akustycznej.

Roboty ziemne. Tyczenie wykopów. Tyczenie fundamentów. Zabezpieczanie wykopów.

Wykonywanie nasypów.

Sklepienia i łuki. Zasady pracy elementów w sklepieniach. Wiązanie elementów. Typy łuków, sklepień i kopuł obrotowych. Ochrona przeciwpożarowa obiektów. Kategorie zagrożenia ZL.

Obciążenie ogniowe. Stany graniczne nośności, szczelności i izolacyjności ogniowej. Strefy ogniowe. Drogi ewakuacyjne. Instalacja piorunochronna Ściany murowane z kamieni naturalnych.

Mury nieregularne, pół-regularne i regularne.

Ściany murowane z cegły ceramicznej pełnej. Zasady wiązania elementów w murach, filarach, kominach i murach przyporowych. Strzępia i dylatacje. Zasady prowadzenia prac w warunkach obniżonej temperatury zewnętrznej. Ściany murowane wykonywane z elementów betonowych, z pustaków ceramicznych, z elementów gipsowych i z bloczków betonu komórkowego. Zaprawy do murowania.

Wymagania konstrukcyjne jakim muszą odpowiadać ściany murowane w świetle normy PN-B- 03002.

Konstrukcje murowe zbrojone poprzecznie. Konstrukcje murowe zbrojone podłużnie. Konstrukcje zespolone. Konstrukcje murowe sprężone. Prefabrykacja w budownictwie mieszkaniowym.

Systemy wielkoblokowe. Systemy wielkopłytowe.

Wzmacnianie podłoża gruntowego pod budynkami. Zagęszczanie głębokie. Konsolidacja wstępna. Zeskalenie gruntu. Stabilizacja gruntu. Zbrojenie gruntu. Wzmacnianie fundamentów. Zasady prowadzenia prac remontowych. Tymczasowe zabezpieczenia konstrukcji. Poszerzanie fundamentów. Podbijanie fundamentów. Wzmacnianie fundamentów za pomocą pali. Wzmacnianie murów. Wykonywanie otworów w ścianach istniejących. Naprawy murów uszkodzonych w wyniku pożarów.

Wzmacnianie konstrukcji żelbetowych. Wzmacnianie płyt. Wzmacnianie słupów. Wzmacnianie kratownic. Wzmocnienia w wyniku dodatkowego podparcia elementów konstrukcyjnych Wzmacnianie konstrukcji stalowych i drewnianych. Zasady wzmacniania połączeń elementów. Wzmacnianie elementów ściskanych, zginanych i rozciąganych.

Literatura obowiązkowa:

1. Żenczykowski W., Budownictwo ogólne. Tom 2/1: Elementy i konstrukcje budowlane. Arkady 1990.
2. Żenczykowski W., Budownictwo ogólne. Tom 2/2: Elementy i konstrukcje budowlane. Arkady 1990.
3. Żenczykowski W., Budownictwo ogólne. Tom 3/1: Problemy fizyki budowli i izolacje. Arkady 1987.
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Dziennik Ustaw Nr 109 z 2004 roku.
5. Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych. Tom I. Budownictwo ogólne. Arkady 1990.
6. Płoński W., Pogorzelski J.A., Fizyka budowli. Arkady 1977.

Literatura uzupełniająca:

1. Kotwica J., Konstrukcje murowe w budownictwie tradycyjnym. Arkady 2004.
2. Mielczarek Z., Nowoczesne konstrukcje w budownictwie ogólnym. Arkady 2001.
3. Neufert E., Podręcznik projektowania architektoniczno-budowlanego. Arkady 2000.
4. PN-EN ISO 6946 Opór cieplny i współczynnik przenikania ciepła. Metoda Obliczania.
5. P PN-B-02025 Obliczanie sezonowego zapotrzebowania na ciepło do ogrzewania budynków.
5. PN-EN ISO 13488 Ciepłno-wilgotnościowe właściwości komponentów budowlanych i elementów budynku. Temperatura powierzchni wewnętrznej konieczna do uniknięcia krytycznej wilgotności powierzchni i kondensacja międzywarstwowa. Metody obliczania.

TECHNOLOGIA BUDOWNICTWA

Tematyka zajęć

1. Mechanizacja budownictwa. Koszty pracy maszyn. Techniczna eksploracja maszyn budowlanych.
2. Technologia transportu poziomego i pionowego. Ustalanie wydajności i liczby środków transportowych. Zasada transportu nieprzerwanego. Urządzenia i maszyny przeładunkowe.
3. Technologia robót ziemnych. Rozdział mas ziemnych. Klasyfikacja maszyn do robót ziemnych. Roboty przygotowawcze. Technologia robót ziemnych wykonywanych: spycharkami, ładowarkami, zgarniarkami, równiarkami. Wydajność maszyn do robót ziemnych. Mechaniczne zagęszczanie mas ziemnych.
4. Technologia i mechanizacja robót zbrojarskich. Czyszczenie, prostowanie, cięcie i gięcie stali zbrojeniowej. Montaż zbrojenia.
5. Technologia i mechanizacja robót betonowych. Maszyny i urządzenia do wytwarzania mieszanki betonowej. Transport, układanie i zagęszczanie mieszanki betonowej. Deskowania i rusztowania konstrukcji betonowych. Klasyfikacja deskowań. Deskowania przestawno-rozdzielne ścian i stropów. Deskowania stolikowe i tunelowe. Technologia wznoszenia budowli w deskowaniach ślizgowych i samo wznoszących.
6. Technologia robót murarskich. Przygotowanie i transport zaprawy. Podstawowe narzędzia. Rusztowania murarskie. Ogólne zasady wykonywania konstrukcji murowych. Organizacja robót murowych.
7. Klasyfikacja rusztowań roboczych. Rusztowania ramowe, rurowo-złączkowe, stojakowo-kryzowe i drabinowe. Rusztowania wiszące i mechaniczne pomosty robocze. Przepisy BHP przy pracy na wysokości.
8. Technologia i mechanizacja montażu konstrukcji. Rodzaje i metody montażu. Urządzenia do zawieszenia elementów na hakach maszyny montażowej. Określenie niezbędnych parametrów maszyn montażowych. Technologia montażu podstawowych rodzajów elementów prefabrykowanych. Montaż hel przemysłowych. Montaż budynków z wielkich bloków i wielkich płyt. Montaż budynków z elementów przestrzennych.
9. Technologia i mechanizacja robót wykończeniowych. Wykonywanie tynków wewnętrznych i zewnętrznych. Klasyfikacja urządzeń do mechanicznego nanoszenia

powłok malarskich. Wykonywanie podłoży pod posadzki. Maszyny i urządzenia do wykonywania posadzek.

Literatura obowiązkowa:

1. Dyżewski A.: Technologia i organizacja budowy. T. I i II. Arkady 1990.
2. Stefański A., Walczak J.: Technologia robót budowlanych. Arkady 1983.
3. Lenkiewicz W.: Technologia robót budowlanych. PWN 1985.
4. Stefański A.: Technologia zmechanizowanych robót budowlanych. PWN 1977.

Literatura uzupełniająca:

1. Katalog Nakładów Rzeczowych nr 2-01
2. Katalog Nakładów Rzeczowych nr 2-02
3. Rowiński L., Kobiela M., Skarżyński A.: Technologia monolitycznego budownictwa betonowego. PWN 1986.
4. Czaplinski K.: Realizacja obiektów budowlanych. Montaż konstrukcji. Politechnika Wroclawska, Wrocław 1990.
5. Fligier K., Rowiński L., Szwabowski J.: Montaż zintegrowanych konstrukcji budowlanych. PWN 1997.
Czasopisma: "Przegląd budowlany", "Forum budowlane", "Budownictwo fachowe".

PODSTAWY PROJEKTOWANIA

Tematyka zajęć

1. Definicje podstawowych pojęć (architektura, urbanistyka, styl porządek architektoniczny) oraz wzajemne relacje pojęć "budownictwo" - "architektura", "projektant" - "wykonawca".
2. Determinanty (wyznaczniki) architektury (funkcja, forma, konstrukcja).
3. Style w ujęciu chronologicznym: architektura starożytna (Egipt, Mezopotamia, Grecja, Rzym) architektura bizantyjska, romańska, gotyk, renesans, barok, klasycyzm, eklektyzm, secesja, modernizm, postmodernizm.
4. Rozwój formy architektonicznej jako wynik ewolucji elementów konstrukcyjnych (kolumna, głowica, belkowanie, łuk, sklepienie, kopuła).
5. Forma architektoniczna w aspekcie zastosowania różnych materiałów (kamień, cegła, drewno, żelbet, stal, aluminium, szkło).
6. Przegląd światowej architektury współczesnej.
7. Planowanie urbanistyczne - plany regionalne, plany ogólne i szczegółowe.
8. Struktura współczesnych miast (praca, mieszkanie, wypoczynek).
9. Uwarunkowania miejscowe determinujące rozpoczęcie prac projektowych (fizjografia, klimat, warunki przyrodnicze i gruntowo-wodne, stopień zurbanizowania terenu).
10. Projektowanie terenów mieszkaniowych na przykładzie opracowań autorskich.
11. Elementy projektowania architektonicznego (proporcje, oświetlenie, akustyka, kolor, elementy budowli, otoczenie, warunki techniczne określone przepisami prawa).
12. Elementy zagospodarowania terenu (drogi, chodniki, parkingi, rekreacja, zieleń

izolacyjna i dekoracyjna, ogrodzenia, oświetlenie).

Literatura uzupełniająca:

1. Ernesto D' Alfonso, Danilo Samss - Historia architektury, Arkady 1997
2. Jan Knothe - Sztuka budowania, Nasza Księgarnia 1968
3. Ernest Neufert - Podręcznik projektowania architektoniczno-budowlanego, Arkady 1980
4. Władysław Czarnecki - Planowanie miast i osiedli, tom I i II, PWN
1960 Adam Miłobędzki - Zarys dziejów architektury w Polsce

INSTALACJE BUDOWLANE

Tematyka zajęć

Podstawy wymiany ciepła.

Zapotrzebowanie ciepła ogrzewanych obiektów.

Wymiarowanie sieci przewodów oraz dobór urządzeń. Instalacja wodociągowa i kanalizacyjna.

Wentylacja naturalna.

Wentylacja mechaniczna.

Instalacja gazowa.

Projekt instalacji centralnego ogrzewania w budynku jednorodzinny. Współczynniki przenikania ciepła. Zapotrzebowanie ciepła ogrzewanych pomieszczeń. Dobór przewodów. Dobór armatury i zabezpieczenia.

Literatura obowiązkowa:

1. J. Kwiatkowski, L. Cholewa Centralne ogrzewanie. Pomoce projektanta.
2. T. Gabryszewski: Instalacje wod. - kan.
3. M. Malicki: Wentylacja i klimatyzacja.

Literatura uzupełniająca:

1. Ferenczewicz: Wentylacja i klimatyzacja.

ORGANIZACJA ROBÓT BUDOWLANYCH

Tematyka zajęć

1. Mechanizacja budownictwa. Koszty pracy maszyn. Techniczna eksploracja maszyn budowlanych.

2. Technologia transportu poziomego i pionowego. Ustalanie wydajności i liczby środków transportowych. Zasada transportu nieprzerwanego. Urządzenia i maszyny przeładunkowe.

3. Technologia robót ziemnych. Rozdział mas ziemnych. Klasyfikacja maszyn do robót ziemnych. Roboty przygotowawcze. Technologia robót ziemnych wykonywanych:

spycharkami, ładowarkami, zgarniarkami, równiarkami. Wydajność maszyn do robót ziemnych. Mechaniczne zagęszczanie mas ziemnych.

4. Technologia i mechanizacja robót zbrojarskich. Czyszczenie, prostowanie, cięcie i gięcie stali zbrojeniowej. Montaż zbrojenia.

5. Technologia i mechanizacja robót betonowych. Maszyny i urządzenia do wytwarzania mieszanki betonowej. Transport, układanie i zagęszczanie mieszanki betonowej. Deskowania i rusztowania konstrukcji betonowych. Klasyfikacja deskowań. Deskowania przestawno-rozdzielne ścian i stropów. Deskowania stolikowe i tunelowe. Technologia wznoszenia budowli w deskowaniach ślizgowych i samo wznoszących.

6. Technologia robót murarskich. Przygotowanie i transport zaprawy. Podstawowe narzędzia. Rusztowania murarskie. Ogólne zasady wykonywania konstrukcji murowych. Organizacja robót murowych.

7. Klasyfikacja rusztowań roboczych. Rusztowania ramowe, rurowo-złączkowe, stojakowo-kryzowe i drabinowe. Rusztowania wiszące i mechaniczne pomosty robocze. Przepisy BHP przy pracy na wysokości.

8. Technologia i mechanizacja montażu konstrukcji. Rodzaje i metody montażu. Urządzenia do zawieszenia elementów na hakach maszyny montażowej. Określenie niezbędnych parametrów maszyn montażowych. Technologia montażu podstawowych rodzajów elementów prefabrykowanych. Montaż hel przemysłowych. Montaż budynków z wielkich bloków i wielkich płyt. Montaż budynków z elementów przestrzennych.

9. Technologia i mechanizacja robót wykończeniowych. Wykonywanie tynków wewnętrznych i zewnętrznych. Klasyfikacja urządzeń do mechanicznego nanoszenia powłok malarskich. Wykonywanie podłoży pod posadzki. Maszyny i urządzenia do wykonywania posadzek.

Literatura obowiązkowa:

1. Dyżewski A.: Technologia i organizacja budowy. T. I i II. Arkady 1990.
2. Stefański A., Walczak J.: Technologia robót budowlanych. Arkady 1983.
3. Lenkiewicz W.: Technologia robót budowlanych. PWN 1985.
4. Stefański A.: Technologia zmechanizowanych robót budowlanych. PWN 1977.

Literatura uzupełniająca:

1. Katalog Nakładów Rzeczowych nr 2-01
2. Katalog Nakładów Rzeczowych nr 2-02
3. Rowiński L., Kobiela M., Skarżyński A.: Technologia monolitycznego budownictwa betonowego. PWN 1986.
4. Czapliński K.: Realizacja obiektów budowlanych. Montaż konstrukcji. Politechnika Wrocławska, Wrocław 1990.
5. Fligier K., Rowiński L., Szwabowski J.: Montaż zintegrowanych konstrukcji budowlanych. PWN 1997.
6. Czasopisma: "Przegląd budowlany", "Forum budowlane", "Budownictwo fachowe".
7. Jaworski K.: Metodologia projektowania realizacji budowy, Wyd. PWN, W-wa 1999r.

KONSTRUKCJE BETONOWE I METALOWE

Tematyka zajęć

Wiadomości ogólne: definicje, klasyfikacja konstrukcji z betonu, rys historyczny.

Właściwości fizyczne i mechaniczne betonu: wytrzymałość w ujęciu statystycznym, klasy betonu, skurcz i pęcznienie.

Stale zbrojeniowe stosowane w konstrukcjach żelbetowych, właściwości mechaniczne, klasy i gatunki.

Współpraca betonu i stali, fazy pracy elementów zginanych.

Wymiarowanie konstrukcji betonowych i żelbetowych wg metody stanów granicznych. Założenia metody ogólnej i uproszczonej, wytrzymałości charakterystyczne i obliczeniowe. Kombinacje obciążeń, częściowe współczynniki bezpieczeństwa i współczynniki obciążenia.

Wymiarowanie zginanych przekrojów prostokątnych i teowych, belki podwójnie zbrojone.

Ścinanie w żelbecie, model obliczeniowy, algorytm projektowania i warunki konstrukcyjne zbrojenia poprzecznego.

Skręcanie, przebiecie, obciążenia miejscowe. Wyznaczanie sił wewnętrznych w belkach wieloprzęsłowych wg założeń sprężystej pracy elementu i metody plastycznego wyrównania momentów.

Stany graniczne użytkowości konstrukcji żelbetowych: obciążenia i wytrzymałości przyjmowane do obliczeń, rozwarcie rys prostopadłych i ukośnych, stan graniczny ugięć, obliczanie ugięć od obciążeń długotrwałych i krótkotrwałych.

Stropy bezbelkowe (warunki ogólne, obliczanie momentów za pomocą tablic, wymiarowanie słupów, konstruowanie głowic, obliczenia płyty na przebiecie. Metoda ram wydzielonych stosowana przy zróżnicowanych wymiarach sutki konstrukcyjnej.

Fundamenty obciążone osiowo (ustalanie wymiarów, przebiecie, obliczanie przekroju zbrojenia głównego metodą trapezów lebella, warunki konstrukcyjne). Stopy fundamentowe obciążone mimośrodowo. Lawy żelbetowe pod rzędem słupów i pod ścianami.

Ściany oporowe (rodzaje ścian parcie a odpór, obciążenia naziomu i parciem gruntu). Ściany oporowe masywne (schemat pracy, obliczanie). Ściany płytowo-kątowe i płytowo-żebrowe (podstawowe elementy konstrukcyjne, schematy statyczne przyjmowane w obliczeniach).

Wymiarowanie żelbetowych przekrojów ściskanych. Słupy.

Wymiarowanie żelbetowych przekrojów rozciąganych.

Wymiarowanie elementów żelbetowych na skręcanie.

Sprawdzenie stanu granicznego zarysowania.

Sprawdzenie stanu granicznego ugięć.

Układy płytowo-żebrowe. Stropy gęstożebrowe. Płyty krzyżowo zbrojone.

Zasady sprawdzania nośności na przebiecie i docisk. Stropy grzybkowe.

Fundamenty.

Ściany oporowe.

Ramy żelbetowe (konstrukcja węzłów sztywnych i przegubowych, załamania). Schody.

Ograniczanie szkód spowodowanych obciążeniami wyjątkowymi. Dylatacje.

Literatura obowiązkowa:

1. Andrzej Łapko, Bjarne Cristian Jansen : Podstawy projektowania i algorytmy obliczeń konstrukcji żelbetowych, Warszawa, Arkady 2005.
2. Mieczysław Kamiński (redakcja): podstawy projektowania konstrukcji żelbetowych według Eurokodu 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa-Wrocław 2000.
3. PN-B-3264:2002 : Konstrukcje betonowe, żelbetowe i sprężone. Obliczenia statyczne i projektowanie. Polski Komitet Normalizacyjny.

Literatura uzupełniająca:

1. Kobiak J., Stachurski W.: Konstrukcje żelbetowe. T.1, T.2 i T.3. Arkady 1987-1995.
2. Dąbrowski K., Stachurski W., Zieliński J.L.: Konstrukcje żelbetowe. Arkady 1982.
3. Praca zbiorowa: Komentarz naukowy do PN-B-03264:2002 Konstrukcje betonowe, żelbetowe i sprężone. T. 1 i T. 2. ITB 2005.
4. Praca zbiorowa: Podstawy projektowania konstrukcji żelbetowych i sprężonych według Eurokodu 2. DWE 2006.

Zarys historyczny zastosowania konstrukcji metalowych w budownictwie.

Ogólna charakterystyka konstrukcji metalowych.

Podstawowe cechy konstrukcji metalowych.

Zastosowanie konstrukcji metalowych w budownictwie.

Materiały i wyroby hutnicze Procesy wytwarzania stali.

Właściwości fizyczne i mechaniczne stali.

Gatunki stali stosowane w budownictwie.

Wyroby stalowe. Korozja stali i sposoby ochrony antykorozyjnej.

Ochrona antyogniowa stali.

Zastosowanie stopów aluminium.

Podstawy wymiarowania - metody stanów granicznych. Stan graniczny nośności.

Stan graniczny użyteczności. Wymiarowanie elementów konstrukcyjnych.

Klasyfikacja przekrojów elementów stalowych. Elementy rozciągane osiowo.

Elementy ściskane osiowo.

Elementy zginane.

Elementy w złożonym stanie naprężeń. Połączenia i wymiarowanie połączeń.

Klasyfikacja i charakterystyka połączeń. Połączenia na śruby i nity.

Połączenia spawane.

Inne rodzaje połączeń (zgrzewane, zaciskowe, zgrzewane).

Projekt słupa spawanego, wielogałęziowego, ściskanego osiowo (trzon słupa dwugałęziowy z kształtowników walcowanych; stężenia trzonu przy pomocy skratowania lub przewiązek; połączenia elementów za pomocą spoin pachwinowych; mocowanie w stopie fundamentowej z zastosowaniem śrub fundamentowych fajkowych).

Literatura obowiązkowa:

1. Bogucki W., Żybertowicz M : "Tablice do projektowania konstrukcji metalowych". Arkady, Warszawa 1996.

2. Lubiński M., Filipowicz M., Żółtowski W.: "Konstrukcje metalowe. Część 1". Arkady, Warszawa 2000. "Konstrukcje metalowe. Część 2" Arkady, Warszawa 2004.
3. Niewiadomski J. i inni: "Obliczanie konstrukcji stalowych wg PN-90/B-03200". PWN, Warszawa 1999.
4. Żmuda J.: "Podstawy projektowania konstrukcji metalowych". Arkady, Warszawa 1997.
5. PN-90/B-03200 Konstrukcje stalowe Obliczenia statyczne i projektowanie.
6. PN-98/B-03215 Konstrukcje stalowe. Połączenia z fundamentami. Obliczenia statyczne i projektowanie.
7. PN-B-06200: 2002 Konstrukcje stalowe budowlane. Wymagania i badania techniczne przy odbiorze.

Literatura uzupełniająca:

1. Biegus A.: "Stalowe budynki halowe". Arkady, Warszawa 2003.
2. Biegus A.: "Połączenia śrubowe". PWN, Warszawa-Wrocław 1997. Bogucki W.: "Budownictwo stalowe". Arkady, Warszawa 1976.
3. Boretti Z i inni: "Przykłady obliczeń konstrukcji stalowych" Arkady, Warszawa 1993. 5 Bródka J., Broniewicz M: "Konstrukcje stalowe z rur". Arkady, Warszawa 2001.
4. Bródka J., Ledzion-Trojanowska Z. : "Przykłady obliczania konstrukcji stalowych. Tom I " Politechnika Łódzka, Łódź 1992.
5. Jankowiak W.: "Konstrukcje metalowe". PWN Warszawa-Poznań 1983.
6. Pałkowski Sz.: "Konstrukcje stalowe. Wybrane zagadnienia obliczania i projektowania". PWN, Warszawa 2001.

KOSZTORYSOWANIE

Tematyka zajęć

Fazy procesu inwestycyjnego. Zakres obowiązków i stosunki umowne pomiędzy stronami procesu inwestycyjnego.

Sposoby zlecania robót budowlanych. Tryb przetargowy i bezprzetargowy. Prawo Zamówień Publicznych.

Formy wynagradzania za roboty budowlane. Odbiór i rozliczanie robót.

Podstawowe zasady sporządzania przedmiaru robót budowlanych: roboty ziemne, murowe, betonowe i żelbetowe, pokrycia dachowe, izolacje, tynki wewnętrzne i zewnętrzne, podłogi i posadzki, malowanie i rusztowania.

Cena kosztorysowania robót budowlanych. Rodzaje kosztorysów i ich rola na różnych etapach procesu inwestycyjnego.

Podstawy kosztorysowania: techniczne, rzeczowe i finansowe. Podstawowe wydawnictwa z zakresu norm i cen kosztorysowych.

Kalkulacja ceny kosztorysowej metodą szczegółową i uproszczoną.

Kalkulacja składników ceny kosztorysowej: kosztów robocizny, zakupów materiałów, pracy sprzętu, kosztów pośrednich i zysku. Podatek od towarów i usług VAT.

Forma i układ kosztorysu.

System wynagradzania pracowników: czasowe i akordowe.

Literatura obowiązkowa:

1. Zajączkowska T., Kalkulacja kosztorysowa w budownictwie i jej komputerowe wspomaganie. Zempex, Kraków 1999
2. Polskie Standardy Kosztorysowania Robót Budowlanych. Stowarzyszenie Kosztorysantów Budowlanych, W-wa 2005

Literatura uzupełniająca:

1. Smoktunowicz E., "Kosztorysowanie obiektów i robót budowlanych". Polcen. W-wa 2001
2. Licz i Buduj OWEOB PROMOCJA Sp. Z o. o.
3. Ustawa z dn. 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych
4. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno - użytkowym.

Semestr IV

BHP

Cele zajęć

Głównym celem zajęć jest wyposażenie słuchaczy w wiedzę z zakresu podstawowych zasad organizowania stanowiska pracy ucznia i nauczyciela. Student powinien poznać podstawowe rodzaje zagrożeń występujących na w/w stanowisku pracy oraz metody ich eliminacji i redukcji.

Tematyka zajęć

Tematyka zajęć obejmuje zagamama takie jak: Ergonomia-podstawowe pojęcia wymogi dotyczące stanowiska pracy ucznia i nauczyciela; Prezentacja filmu: "Z ergonomią na ty"; wymogi dotyczące obsługi stanowiska pracy z monitorem ekranowym; organizacja pracy w klasie lub pracowni przedmiotowej; zagrożenia występujące w czasie przebywania ucznia na terenie szkoły lub podczas organizowanych wycieczek, kolonii i obozów; metody eliminacji lub redukcji zagrożeń występujących w środowisku ucznia.

Literatura

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 01.12.1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe.
- Bezpieczeństwo pracy i ergonomia (cz. 1 i 2) - Centralny Instytut Ochrony Pracy w Warszawie.
- Materiały źródłowe Centralnego Instytutu Ochrony Pracy w Warszawie.

EMISJA GŁOSU

Cele zajęć

Cele zajęć obejmują zapoznanie studentów z fizjologicznymi podstawami emisji głosu. Uświadomienie przyszłym wychowawcom zagrożeń wynikających z nieprawidłowej emisji głosu. Wypracowanie poprawnych nawyków oddechowych, fonacyjnych i artykulacyjnych.

Tematyka zajęć

Szczegółowy program ćwiczeń obejmuje następujące zagadnienia:

- analiza budowy i funkcjonowania aparatu głosotwórczego, w tym budowa i funkcje krtani, krtkań jako narząd głosotwórczy, mechanizm powstawania głosu, rola narządów nadkrtaniowych w procesie emisji głosu,
- oddychanie, a w szczególności rodzaje torów oddechowych, identyfikacja błędów w oddychaniu, istota oddychania dynamicznego, mechanizm oddechu całościowego, podparcie oddechowe, warunki sprzyjające prawidłowemu oddychaniu i ćwiczenia prawidłowego oddechu mownego,
- fonacja i jej istota, ćwiczenia fonacyjne obejmujące błędy fonacyjne, prawidłowe nastawienie fonacyjne, rodzaje rezonansu, rejestry głosu,
- artykulacja, praktyczne ćwiczenia oddechowo-fonacyjno-artykulacyjne uwzględniające podział głosek języka polskiego i ich prawidłową artykulację, rolę wyrazistej artykulacji w mówieniu publicznym,
- zapoznanie z zasadami pracy głosem, zasygnalizowanie higieny pracy głosem i chorób narządu głosu.

Literatura

- Dłuska M., *Fonetyka polska*, Warszawa-Kraków 1986.
- Kram J., *Zarys kultury żywego słowa*, Warszawa 1981.
- Mitrinowież-Modrzejewska A., *Fizjologia i patologia głosu, sluchu i mowy*, Warszawa 1963.
- Pruszewicz A., *Foniatria kliniczna*, Warszawa 1992.
- Romaniszyn B., *Z zagadnień sztuki i pedagogiki wokalnej*, Kraków 1957.
- Sobierajska H., *Uczymy się śpiewać*, Warszawa 1972.
- Tarasiewicz B., *Mówię i śpiewam świadomie*, Kraków 2003.
- Toczyńska B., *Lamańce z dedykacją*, Gdańsk 1998.

9. Toczyska B., *Sarabanda w chaszczech*, Gdańsk 1997.
- Toczyska B., *Elementarne ćwiczenia dykcji*, Gdańsk 2000.
- Wałczak-Deleżyńska M., *Aby język giętki ... Wybór ćwiczeń artykulacyjnych od J Tennerado B. Toczyskiej*, Wrocław 2001.

EKSPLOATACJA I REMONTY BUDYNKÓW

Tematyka zajęć

- I. Akty prawne dotyczące remontów, konserwacji oraz utrzymania budynków.
 1. Prawo budowlane.
 2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. (Dz. U. nr 75 z 15 czerwca 2002 r.), w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
 3. Rozporządzenie MSWiA z 16 sierpnia 1999 r. (Dz. U. nr 74 z 1999 r.), w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych",
 4. Rozporządzenie MSWiA z 5 sierpnia 1998 r. (Dz.U. nr 107 z 1998 r.), w sprawie aprobat technicznych i jednostkowych stosowania wyrobów budowlanych,
 5. Normy i aprobaty techniczne.
- II. Korozja biologiczna w budynkach.
 1. Mikroorganizmy rozwijające się w budynkach:
 - wpływ grzybów domowych na drewno,
 - wpływ grzybów domowych na cegłę i zaprawę.
 2. Owady - szkodniki drewna budowlanego:
 - klasyfikacja owadów niszczących drewno w budynkach,
 - przyczyny masowego porażenia drewna w budynkach przez owady,
 - objawy porażenia drewna i cechy rozpoznawcze gatunków owadów,
 - sposoby zwalczania owadów niszczących drewno,
 - prace przygotowawcze do zwalczania szkodników w drewnie.
 3. Chemiczne środki ochrony drewna przed korozją biologiczną:
 - ogólna klasyfikacja środków ochrony drewna,
 - dobór środków do ochrony drewna,
 4. Stosowanie chemicznych środków ochrony drewna budowlanego:
 - warunki skutecznej impregnacji drewna,
 - podział i charakterystyka metod impregnacji drewna:
 5. Zwalczanie korozji biologicznej w budynkach:
 - sprawdzanie budynków pod względem zagrzybienia uszkodzenia wskutek korozji biologicznej.
 6. Przyczyny występowania korozji biologicznej w budynkach:
 - likwidacja korozji biologicznej w budynkach,
 - przyczyny i skutki zawilgocenia obiektów budowlanych,
 - sole budowlane,
 - analiza przyczyn i wybór metody renowacji,
 - źródłami zawilgocenia w przypadku obiektów zabytkowych,

- niezbędne czynności diagnostyczne.

III. Sole budowlane badania, zagrożenia związane z ich występowaniem oraz sposoby neutralizacji i napraw obiektów zasolonych:

1. główne rodzaje soli występujących w budynkach,
2. metody badań:
 - chromatografia,
 - testy solne,
3. Mechanizm zniszczeń a analizą rodzajów uszkodzeń,
4. Metody odsalania murów,
 - kompresy,
 - preparaty odsalające,
5. Technologie napraw elementów zasolonych,
 - technologia tynków renowacyjnych,
6. Typowe błędy przy stosowaniu tynków renowacyjnych,

IV. Zasady konserwacji murów ceglanych i kamiennych oraz detali architektonicznych:

1. Zagadnienia związane z trwałością:
 - trwałość murów ceglanych,
 - trwałość kamiennych detali architektonicznych.
2. Czynniki niszczące mury ceglane i detale kamienne:
 - działanie wody i składników zanieczyszczających atmosferę,
 - działanie soli rozpuszczalnych w wodzie,
 - źródłami zasolenia obiektów są:
 - działanie czynników biologicznych,
 - działanie zmian temperatury,
 - działanie czynników mechanicznych.
3. Zasady konserwacji murów ceglanych i detali kamiennych:
 - wizualne określenie przyczyn niszczenia obiektów,
 - określenie przyczyny niszczenia murów i kamieni na podstawie badań in situ w laboratoriach.
4. Zabiegi konserwatorskie i ich rodzaje:
 - omówienie zabiegów konserwatorskich usunięcie zniszczonych cegieł i zaprawy,
 - wstępne zabezpieczenie (wzmocnienie) zniszczonych fragmentów cegieł dekoracyjnych i detali kamiennych,
 - usunięcie nawarstwień z cegieł i detali kamiennych,
 - odsolenie cegieł i detali kamiennych,
 - strukturalne wzmocnienie ulegających niszczeniu i osłabionych cegieł dekoracyjnych i detali kamiennych,
 - uzupełnienie ubytków w ceglach i detalach kamiennych za pomocą zapraw lub flekowania,
 - hydrofobizacja strukturalna musu i detali kamiennych.

V. Wilgoć w obiektach budowlanych. Źródła, wpływ na strukturę materiałów, skutki nadmiernego zawilgocenia, osuszanie, naprawy.

1. Źródła wilgoci
2. Transport wilgoci w materiałach:
 - mechanizm transportu kapilarnego,

- wilgoć sorpcyjna i kondensacyjna.

3. Negatywne skutki zawilgocenia:

- wpływ na materiał i elementy, mikroklimat, zdrowie mieszkańców.

4. Metody wykonywania izolacji wtórnych:

- mechaniczne wprowadzanie izolacji,

- iniekcje wykonywanie przepon.

5. Metody osuszania budynków:

- osuszanie naturalne,

- osuszanie sztuczne,

6. Błędy i zaniedbania w osuszaniu budynków.

VI. Ogólne zasady napraw i konserwacji tynków:

1. Przyczyny najczęstszych wad i uszkodzeń tynków:

- źródła najczęściej występujących wad i uszkodzeń tynków,

- rodzaje wad lub uszkodzeń tynków,

2. Zasady ogólne napraw i konserwacji:

- stan połączenia tynku,

- czynności konserwacyjne w przypadku:

- tynków zwykłych,

- wymiana wadliwych tynków,

- wymiana wadliwej gładzi,

- usuwanie rys,

- przecieranie tynku,

- wzmacnianie tynków,

- hydrofobizacja tynków.

3. Naprawa tynków szlachetnych:

- sztukaterie,

- czyszczenie na sucho,

- odspajanie starych powłok wapiennych,

- uzupełnianie uszkodzonych fragmentów,

- wzmacnianie sztukaterii.

VII. Diagnostyka i naprawa konstrukcji drewnianych:

1. Diagnostyka konstrukcji drewnianych:

- wyboczenie,

- sztywność przestrzenna,

- ugięcie.

2. Błędy konstrukcji drewnianych:

- projektowe,

- obliczeniowe,

- rysunkowe,

- wykonawcze.

3. Wzmacnianie konstrukcji drewnianych:

- zmiana schematu statycznego,

- wymiana elementów,

- zmiana przekroju zbrojenie elementów drewnianych,

- nakładki.

Literatura obowiązkowa:

1. Rokieli M.: Hydroizolacje w budownictwie. Poradnik wybrane zagadnienia w praktyce, W-wa 2006
2. Kozarski P.: Konserwacja domu, Wrocław 1997
3. Kozarski P., Molski P.: Zagospodarowanie i konserwacja zabytkowych budowli, Poradnik W-wa 2001
4. Broniewski T., Fiertak M.: Ochrona budowli przed korozją. Kraków 1991
5. Ważny J., Karyś J.: Ochrona budynków przed korozją biologiczną. W-wa 2001
6. Aredalrski J.: Trwałość i niezawodność budynków mieszkalnych. W-wa 1978
7. Penkala 8.: Konserwacja kamienia w budownictwie. W-wa 1966
8. Zyska 8.: Zagrożenia biologiczne w budynku. W-wa 1999
9. Domaśłowski W.: Profilaktyczna konserwacja kamiennych obiektów zabytkowych. Toruń 1993
10. Borusiewicz W.: Konserwacja zabytków budownictwa murowanego. W-wa 1971

Literatura uzupełniająca:

1. Garecki M.: Etapy sporządzania ekspertyz budynków zawilgoconych. Osuszanie i izolacje Renowacje nr 3 1999 s.28
2. Kozłowski R., Olesiak J.: Wilgoć w budynkach zabytkowych, Renowacje nr 4, 2000, s 82
3. Novak M.: Walka z wilgocią w starym domu. Osuszanie i izolowanie, Renowacje nr 3 1999 s. 39
4. Stankiewicz H.: Zabezpieczanie budowli przed wilgocią, wodą gruntową i korozją, W-wa 1976
5. Stępień P.: Woda i sole rozpuszczalne - główni wrogowie budynków, Renowacje nr 11998 s.43.

METODYKA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Tematyka zajęć

- konstruowanie scenariuszy, konspektów zajęć dydaktycznych,
- prezentacja doświadczeń z wykorzystaniem poszczególnych metod nauczania
- prezentacja prac badawczych
- przykłady praktyk
- omówienie sposobów prowadzenia przedmiotów zawodowych

ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM

Tematyka zajęć

Podstawy wiedzy o związkach człowieka ze środowiskiem. Podstawowe kategorie pojęć. Stan jakości powietrza w Polsce, obiekty i czynniki zanieczyszczające, skutki

zanieczyszczeń dla środowiska, techniczno-technologiczne podstawy i metody ochrony i odnowy powietrza. Modelowanie matematyczne przestrzennych rozkładów zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Stan zasobowy i jakościowy wód Polski, obiekty i czynniki degradujące. Ekotechniczne podstawy oraz techniczno - technologiczne możliwości ochrony i odnowy wód. Przygotowanie wody do celów przemysłowych i komunalnych. Modelowanie matematyczne rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w wodach. Stan zasobowy i jakościowy gleb w Polsce, formy degradacji, obiekty i Czynniki degradujące. Podstawy, metody i systemy ochrony i odnowy gleb. Bariera surowcowa, uwarunkowania konieczności oraz kierunki działań związanych z ochroną zasobów złóż surowców mineralnych. Zasady racjonalnej gospodarki odpadami. Metody i technologie wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów oraz technologie mało- i bezodpadowe. Techniczne problemy budowy bezpiecznych składowisk odpadów.

Literatura:

1. I. Wiatr: Inżynieria ekologiczna, Wyd. PTIE, Warszawa - Lublin 1995.
2. J. Warych: Oczyszczanie gazów. Procesy i aparatura, WNT, Warszawa 1998.
3. T. Piecuch: termiczna utylizacja odpadów i ochrona powietrza przed szkodliwymi składnikami spalin, Wyd. Politechniki Koszalińskiej, Koszalin 1998.
4. A. L. Kowal, M. Świdorska - Bróz: Oczyszczanie wody, PWN, Warszawa - Wrocław 1997.
5. D. Rusik - Dulewska: Podstawy gospodarki odpadami, Wyd. Ekoinżynieria, Lublin 1999.

SEMINARIUM

Cele zajęć

Celem zajęć jest przygotowanie studentów do podejmowania samodzielnych działań naukowych; kształtowanie odpowiedzialnej postawy badacza; inspirowanie do twórczej i rzetelnej pracy.